

ΤΟ ΠΑΝΑΠΟΝ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

"Εφανέρωσά σου το όνομα τοις ανθρώποις"

Το όνομα εκφράζει την υπόληψη, τη φήμη, τη δόξα. "Και ευλογήσω σε και μεγαλυνώ το όνομά σου, και έση εύλογητός" (Γεν. 12,2), είπε ο Θεός στον Αβραάμ. Τον Επίσκοπο Περγάμου το Πνεύμα το Άγιο τον εγκωμιάζει λέγοντας πώς "κρατείς το όνομά μου και ουκ ήρνήσω την πίστιν μου" (Αποκ. 2,13). Στον αγωνιστή ο Θεός θα του δώσει ψήφο πού θα είναι γραμμένο όνομα "καινόν" (όπ.π. στίχ.17). Στην αρχιερατική προσευχή του Κυρίου ακούμε πώς αποκάλυψε το όνομα του Πατέρα Του στους ανθρώπους, ή λέγει: "έγνωρίσα αύτοίς το όνομά σου καί γνωρίσω" (Ιωάν. 17,26).

Ποιό είναι το όνομα του Θεού;

Ένας σύγχρονος θεολόγος γράφει πώς μετά την Ανάσταση και την Πεντηκοστή το μυστήριο του Τριαδικού Θεού θα αποκαλυπτόταν πλήρως. Η αρχιερατική προσευχή είναι η ένθεος ανάπτυξη του δόγματος του Τριαδικού Θεού. Είναι ή φανέρωση της ζωαρχικής Τριάδος. Η θεότητα έχει μία ουσία και τρία πρόσωπα, δηλ. τον άγέννητο Πατέρα, τον Υιό που γεννάται από τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα που εκπορεύεται από τον Πατέρα. Πηγή της θεότητας είναι ο Πατέρας. Χρονικώς όμως δεν έχουν διαφορά τα τρία Πρόσωπα. Στο πρόσωπο του Υιού φανερώθηκε και ο Πατέρας. Ο Υιός είναι σοφία, όσιος, άκακος, οικτίρμων, άγιος, αγαθός. "Έγνώσθη ταύτα υπάρχων και ο γεννήσας αυτόν", δηλ. αποκαλύφθηκε πώς αυτές τίς ενέργειες τίς έχει κι ο Πατέρας που υπερφυώς Τον γεννά, λέγει κάποιος από τους πατέρες. Οι Ιουδαίοι γνώριζαν το Θεό, αλλά δεν Τον γνώριζαν ως Πατέρα, μάλλον ως Δημιουργό Τον γνώριζαν. Ο Υιός φανέρωσε τον Πατέρα, και με λόγια και με έργα έκανε τον εαυτό Του γνωρίμο σε όλους. Επειδή, λοιπόν, ο Χριστός απέδειξε τον εαυτό Του Υιό του Θεού, παράλληλα και " Πατέρα εκείνον συναπεδείκνυε", δηλ. φανέρωνε και τον Πατέρα Του, γράφει ο άγιος Θεοφύλακτος. Δοξάζεται ο Πατέρας δια του Υιού.

Οι πατέρες φανέρωσαν το όνομα του Τριαδικού Θεού

Σήμερα γιορτάζουμε την πρώτη Οικουμενική Σύνοδο, η οποία διατρένωσε το μυστήριο της Αγίας Τριάδος, δηλ. "Πατρός και Υιού και Πνεύματος Αγίου μίαν ουσίαν έδογματίσαν και φύσιν", όπως λέγει το γνωστό τροπάριο. Όλοι αυτοί οι Άγιοι που συναθροίσθηκαν στη Νίκαια της Βιθυνίας, ήσαν αγωνιστές και όμολογητές της πίστεως. Άλλοι είχαν ακρωτηριασθεί στους διωγμούς από τους ασεβείς και άνομους βασιλείς. Σε άλλους είχαν κόψει τα νεύρα, σε άλλους είχαν εξορύξει τους οφθαλμούς και σ άλλους είχαν ακρωτηριάσει άλλα μέλη του σώματος. Όλα αυτά για την ομολογία της πίστεως προς το Χριστό. Αυτό το Πανάγιο όνομα του Τριαδικού Θεού υπερασπίσθηκαν μέχρις αίματος και εξορίας. Ο άγιος Αλέξανδρος, επίσκοπος Αλεξανδρείας, λέγει πώς πολέμησαν "το χριστομάχον έργαστήριον" του Αρείου με όλη τη δύναμη της ψυχής τους. Τα στίγματα του Κυρίου πού έφεραν στο σώμα τους, ήταν για να μη σβησθεί ή μωμηθεί της Αγίας Τριάδος το όνομα που μας φανέρωσε ο Χριστός. Δεν ήταν απλώς σύνοδος Επισκόπων, αλλά δήμος μαρτύρων, θα λέγαμε το προσωπικό ορθόδοξο ήθος τους ξεκινούσε από την πίστη στα ορθά δόγματα. Στη ζωή τους δόγμα και ήθος πήγαιναν μαζί.

Σήμερα καλλιεργείται ο δογματικός αποχρωματισμός

Σήμερα καλλιεργείται, όπως είπε ένας θεολόγος, ο δογματικός πιετισμός (εύσεβισμός). Η ευσέβεια όλων των Χριστιανών, ανεξαρτήτως πού ανήκουν, δεν εκπορεύεται από τα δόγματα της πίστεως. Δεν έχουν τα βιώματα και την άσκηση και τη ζωή της σωστής

πίστεως. Μάλιστα καλλιεργείται και η αντίληψη να είμαστε καλοί άνθρωποι κι όλα τα άλλα δεν έχουν και πολλή σημασία. Καλλιεργείται η ατομική ηθική κι όχι το ορθόδοξο ήθος που είναι συνδεδεμένο με την αλήθεια της πίστεως. Το πρωτείο της αφηρημένης αγάπης εις βάρος των δογμάτων. Διαφέρουμε από τους αιρετικούς όχι τόσο σε αφηρημένες διατυπώσεις, αλλά στην έμπρακτη πίστη. Τα δόγματα κρύβουν την αλήθεια της προσωπικής μας σχέσεως με το Θεό μέσα στην εκκλησιαστική ζωή. Δεν επιτρέπεται να τα αγνοούμε και να περιοριζόμαστε σ' έναν τρόπο ζωής που μπορεί κανείς να τον βρει και σε πολλούς αιρετικούς.

Αδελφοί μου,

Όποιος αποκόπτεται από την άμπελο της Εκκλησίας, δεν μπορεί να είναι ζωντανός. Αυτήν την ουσιαστική σχέση με τη χάρη του Τριαδικού Θεού να επιδιώξουμε, για να είμαστε πάντοτε ζωντανοί.

Αρχιμ. Ί Δ Φ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ιωάν. ιζ' 1-13)

Ίνα ώσιν έν καθώς ημείς

Τω καιρώ εκείνω, έπάρας ό Ιησούς τους οφθαλμούς αυτού εις τον ούρανόν, ειπε, Πάτερ, έλήλυθεν ή ώρα δόξασόν σου τον Υιόν, ίνα και ό Υιός σου δοξάση σε, καθώς έδωκας αύτώ έξουσίαν πάσης σαρκός, ίνα πάν ό δέδωκας αύτώ δώση αύτοίς ζωήν αιώνιον. Αύτη δέ εστίν ή αιώνιος ζωή, ίνα γινώσκωσί σε τον μόνον άληθινόν Θεόν και όν άπέστειλας Ίησούν Χριστόν. Εγώ σε έδόξασα επί της γής, το έργον έτελείωσα, ό δέδωκάς μοι ίνα ποιήσω, και νυν δόξασόν με σύ Πάτερ, παρά σεαυτώ τή δόξη ή είχον πρό τού τον κόσμον είναι, παρά σοί. **Έφανέρωσά σου το όνομα τοίς ανθρώποις** ούς δέδωκάς μοι έκ τού κόσμου· σοί ήσαν και έμοί αυτούς δέδωκας, και τον λόγον σου τετηρήκασι. Νύν έγνωκαν ότι πάντα όσα δέδωκάς μοι, παρά σου εστίν ότι τα ρήματα ά δέδωκάς μοι δέδωκα αύτοίς, και αυτοί έλαβον, και έγνωσαν αληθώς ότι παρά σου έξήλθον, και έπίστευσαν ότι σύ με άπέστειλας. Εγώ περί αυτών έρωτώ, ού περί του κόσμου ερωτώ, αλλά περί ών δέδωκάς μοι, ότι σοί είσι. Και τα έμά πάντα σά εστί, και τά σά έμά, και δεδόξασμαι εν αύτοίς. Καί ούκ έτι είμί έν τώ κόσμω, και ούτοι έν τώ κόσμω είσι, και εγώ πρός σέ έρχομαι. Πάτερ άγιε, τήρησον αυτούς έν τώ ονόματί σου ώ δέδωκάς μοι, ίνα ώσιν έν καθώς ημείς. Οτε ήμην μετ' αυτών έν τώ κόσμω, εγώ έτήρουν αυτούς έν τώ ονόματί σου, ούς δέδωκάς μοι έφύλαξα, και ουδείς εξ αυτών άπώλετο, ειμη ό υιός της απωλείας, ίνα ή Γραφή πληρωθή. Νύν δέ πρός σέ έρχομαι, και ταύτα λαλώ έν τώ κόσμω, ίνα έχωσι την χαράν την έμήν πεπληρωμένην εν αυτοίς.

Μετάφραση της Ευαγγελικής περικοπής

Εκείνο τον καιρό ο Ιησούς σήκωσε τα μάτια του στον ουρανό και είπε: "Πατέρα, ήλθε η ώρα, δόξασε τον Υιό σου, για να σε δοξάσει και ο Υιός σου, σύμφωνα με την εξουσία που του έδωσες επί όλων των ανθρώπων, για να δώσει ζωή αιώνια στον καθένα από εκείνους που του έδωσες. Αυτή είναι ή αιώνια ζωή: το να γνωρίζουν σε τον μόνο αληθινό Θεό και τον Ιησού Χριστό, τον οποίον έστειλες. Εγώ σε δόξασα επί της γης, τελείωσα το έργο που μου έδωσες να κάνω, και τώρα δόξασέ με σύ, Πατέρα, πλησίον σου με τη δόξα που είχα μαζί σου πριν να υπάρξει ο κόσμος. **Φανέρωσα το όνομά σου στους ανθρώπους**, τους οποίους μου έδωσες από τον κόσμο. Δικοί σου ήταν και τους έδωσες σ' εμένα, και το λόγο σου έχουν τηρήσει. Τώρα κατάλαβαν ότι όλα όσα μου έδωσες, είναι από σένα, διότι τα λόγια που μου έδωσες, τους τα έδωσα και αυτοί τα δέχτηκαν και γνώρισαν αληθινά ότι βγήκα από σένα και πίστεψαν ότι σύ με έστειλες. Εγώ γι' αυτούς παρακαλώ, δεν παρακαλώ για τον κόσμο, αλλά για εκείνους που μου έδωσες, επειδή είναι δικοί σου και όλα τα δικά μου είναι δικά σου, και τα δικά σου είναι δικά μου, και έχω δοξαστεί δι' αυτών. Δεν θα είμαι πλέον στον κόσμο, ενώ αυτοί θα είναι στον κόσμο, και εγώ έρχομαι

σ' εσένα. Πατέρα άγιε, φύλαξέ τους με τη δύναμη του ονόματός σου που μου έδωσες, για να είναι ένα όπως είμαστε εμείς. Όταν ήμουν μαζί τους στον κόσμο, εγώ τους προστάτευα με τη δύναμη του ονόματός σου, εκείνους πού μου έδωσες τους φύλαξα και κανένας άπ' αυτούς δεν χάθηκε παρά ο υιός της απώλειας, για να εκπληρωθεί η Γραφή. Άλλά τώρα έρχομαι σ' εσένα, και αυτά τα λέγω ενώ είμαι ακόμη στον κόσμο, για να έχουν την χαρά μου μέσα τους τέλεια".